

SN – 158

III Semester B.Com. Examination, November/December 2013
(Repeaters Scheme) (2011-12 Only)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Bhaimiparinayanataka Sangraha (I to IV Acts) and Vanijya in Nitisara

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

Instruction : Answer in Sanskrit, Kannada or English.

I. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any two questions :

(2×10=20)

1) भैमीपरिणय नाटकस्य तृतीयाङ्कमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭೈಮೀಪರಿಣಯ ನಾಟಕದ ತೃತೀಯಾಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Third Act of Bhaimiparinaya Nataka.

2) नलस्य पात्र परिचयं कुरुत ।

ನಳನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Nala.

3) भैमीपरिणय नाटकस्य कर्तुः- देश-काल-कृतीः अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭೈಮೀಪರಿಣಯ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ-ಕಾಲ-ದೇಶ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on date-place-works of the author of Bhaimiparinaya Nataka.

II. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any four stanzas :

(4×5=20)

1) सञ्चिन्त्य तां नयनयोरमृतं निषिच्य

ಸೌದಾಮಿನಿ- ಸ್ಫುರಿತವಚ್ಚಲಿತಾಂ ಮೃಗಾಕ್ಷಿಮ್ |

आनन्द-शोक-कुतुक-स्थगितेऽन्तरङ्गे

कोऽप्यद्भुतः प्रसरतीव दशाविपाकः ॥

P.T.O.

- 2) मधुवन-तरूमाला-मध्यविद्योत माना
 सुरुचिर-विभवाभिस्सेव्यमाना सखीभिः ।
 चरणकलितयात्रा चंपकस्निग्धगात्रा
 नवकुवलयनेत्रा नेत्रयोः पात्रमासीत् ॥
- 3) यथा लक्ष्मीस्सिन्धौ समजनि, तथेयं तव कुले
 पवित्रीकर्ताऽसौ जनयितृ-वरित्रोः कुलयुगम् ।
 तवेयं कन्या स्यात् त्रिजगदभिनन्द्यैः निजगुणैः
 अरुन्धत्यादिभ्योऽप्यतिशयित - सौशील्यगरिमा ॥
- 4) 'शारदोपधृत - कच्छपीसमा -
 - ५ ५ कारदोर्निहित - वीणयोज्ज्वलन् ।
 शारदोडुपति - कान्तकान्तिमान्
 नारदो मुनिरयं विभाव्यताम् ।
- 5) निराहारः शेते, क्वचन जनगोष्ठीं न सहते,
 स्वपन् जागर्ति द्राक्, 'क्व नु चलसि भैमीति विलपन्' ।
 महामोहावर्तैः भ्रमित इव भैमीम् अनुसरन्
 स्तुवन् निन्दन् नन्दन् भवति स सदा तन्मय इव ॥
- 6) अजानाना पत्युः परिचरणमार्गान्मम सुता
 श्रमाद्वा मौगध्याद्वा स्वलति यदि किञ्चित् स्वयमियम् ।
 तदाऽ स्यास्स्खालित्यान्यपरिगणयन् मर्षय तथा
 ह्युदाराणां चेतो भवति परदोषाऽनभिमुखम् ॥

III. गद्यभागम् अनुवदत ।

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ.

Translate the prose passage.

(1×10=10)

1) अशोक : सखे युवयोराकारविशेषः परस्परानुरूपो भवतीति, युक्तः तवास्यामभिलाषः ।

राजा : तेन हि अस्याःपार्श्वे आत्मानं लिलिखिषामि, अनया चित्रफलकाऽवलम्बिन्या लेखन-शलाकया । वर्णिकापूरणं तु ततो भविष्यति । (इति लेखनम् अभिनयति)

अशोक : (दृष्ट्वा) - वयस्य, इदानीम् अतिरमणीयाकृती युवां रति रतीशाविव राराज्येथे ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

2) राजा (सश्लाघं) - साधूपक्षिप्तं शारदया । श्रोष्यामि नावदिदानीं किमुत्तरं दास्यतीति ।

दमयन्ती (सरोषं) - मनसा वृताद् अन्यं त्रिभुवनपतिरपि स्वप्नेऽपि न स्मरेयम् ।

राजा - अहो दृढसङ्कल्पेयम् । इन्द्रादीनपि न अनुमन्यते इति ज्ञायते ।

शारदा - सर्वथा भगवान् त्वां परिक्षतु ।

IV. त्रयाणां वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತವಿವರಿಸಿ:

Annotate any three sentences :

(3×4=12)

1) वराकास्ते प्रसुप्तं सिंहं प्रबोध्य प्रलीयमानाः फेख इव प्रणष्टाः ।

2) तथापि तादृशं वस्तु सुलभं कोऽनुमन्यताम् ।

3) कोऽत्र दोषः ? शुद्धमेवेदं नवलेखनशिल्पमपि ।

4) विभावसोः पुरतः खद्योता इव - प्रलीना प्रचलेयुः ।

5) चेतोभ्रान्त्युदधिं तरीतुम धुना नौका तु नौ का भवेत् ।

6) प्रीत्या पालय वा, वने विसृज वा-न्यस्तास्समस्तो भरः ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

(2×4=8)

1) सूत्रधारः ।

2) केशिनी ।

3) शारदा ।

4) चित्रफलक प्रसङ्गः ।

VI. स्वदेशविदेश व्यवहारे पण्याध्यक्षस्य कर्तव्यानि अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಸ್ವದೇಶ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪಣ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on the duties of पण्याध्यक्ष in transactions within the country and that of foreign countries.

(1×10=10)

अथवा / ಅಥವಾ / OR

अक्षपटले गाणनिक्य क्रमं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಅಕ್ಷಪಟಲದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on maintaining Accounts in 'अक्षपटल'.

VII. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

(2×5=10)

1) साहसदण्डः ।

2) अन्तपालः ।

3) वैदेहकव्यञ्जनः

4) वैधरणम् ।